

A feladatokat írta:
Dr. Mari László, Budapest

Csapat tagjai:

.....
Iskola:

Lektorálta:
Dr. Fülep Teofil PhD, Miskolc

.....
Beküldési határidő: 2024. január 12.

Curie Környezetvédelmi Emlékverseny
11-12. évfolyam II. forduló
2023/2024.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	Összesen	%	Javította
Elérhető	10	12	8	8	2	40 pont		
Elért								

1. feladat — Hiszed vagy sem az Aggteleki Nemzeti Parkban élő állatokról 10 pont
Állításokat olvashatsz az Aggteleki Nemzeti Parkban élő állatokról. Döntsd el, hogy igazak-e vagy hamisak! Igaz állítás esetén „I”, hamis állítás esetén „H” betűt írd a szám előtti pontozott vonalra!

- 1. A nemzeti park területe igen erdősült, amely jó élőhelyet biztosít az állatok számára.
- 2. A nemzeti park területe a magyarországi nagyragadozók előfordulásainak és visszatelepülésének első számú helye, ami a Kárpátok közelségének és az ökológiai folyósók meglétének köszönhető.
- 3. A területén már igen gyakori az európai farkas és a barna medve is.
- 4. Sok muflont telepítenek az állomány gazdagítására, mivel a hideg telek erősen csökkentik az állomány számát.
- 5. A vaddisznó állomány növekedik az intenzív vadgazdálkodás miatt, az etetés miatt azonban csökken a természetes szelekció hatása.
- 6. Az idős erdők és a barlangok kedveznek a denevérek előfordulásának.
- 7. A hiúz nyomait is felfedezhetjük a nemzeti parkban, bár rejtett életmódja miatt az állatot nehéz megfigyelni.
- 8. A nemzeti park rágesálói közül természetvédelmi oltalom alá került az ürge, amely populációja a kaszálók területének növekedése miatt egyre nő.
- 9. A nemzeti park területén sok ragadozó madár költ, mint például a békászó sas.
- 10. A nemzeti park sebes folyóinak legismertebb bennszülött halfajai a sebes és a szivárványos pisztráng.

2. feladat — Négyféle asszociáció

12 pont

Dönts el, hogy az állítások melyik szmog típusra vonatkoznak!

- A. Los Angeles-típusú szmog
- B. London-típusú szmog
- C. Mindkettő
- D. Egyik sem

- 1. Fosszilis energiahordozók elégetése idézi elő.
- 2. Magas páratartalom, enyhe szélsébség és 25 C° feletti hőmérséklet esetén jön létre.
- 3. Kialakulást CO, NO₂ és CH idézik elő.
- 4. Az UV sugarak fotokémiai reakciót indítanak el, amely során ózomból oxigén szabadul fel.
- 5. Kialakulása évszakhoz köthető.
- 6. Kialakulása ellen a dugódíj bevezetése megoldást jelenthet a nagyvárosokban.
- 7. A fogalmat először egy főváros levegőjére alkalmazták.
- 8. Az 1940-es évek elején írták le először ezt a típusú légszennyezést.
- 9. Ezen szmog összetétele savas esőt is okozhat.
- 10. Ilyen szmogriadót Budapesten a mindenkori főpolgármester rendelhet el.
- 11. Az ingyenes közösségi közlekedés a cél, hogy csökkentsék Dél-Koreában a kialakulását.
- 12. A koronavírus (Covid-19) hozzájárult a csökkenéséhez Indiában, láthatóvá váltak a Himalája csúcsai.

3. feladat — Párosítás, tanösvények értékei

8 pont

Ebben a feladatban az Aggteleki Nemzeti Park tanösvényinek nevét kell párosítanod a leírásokkal!

- A – Huculok nyomán tanösvény
- B – Bódva-völgyi tanösvény
- C – Szádvár tanösvény
- D – Zöld határ tanösvény
- E – Fürkésztanösvény
- F – Baradla tanösvény
- G – Tohonya-Kuriszlán tanösvény
- H – Kincskereső tanösvény

- 1. Megismerkedhetünk a karsztvidék jellegzetes formakincsével, a Vörös-tó élővilágával, a Zombor-lyuk víznyelővel és forrásokkal

..... 2. Ezen a tanösvényen megismerkedhetünk a tornai patakcsiga fellelhető védett példányaival, és a hegyi terepen jól használható állatokkal, amelyek a gyepes élőhelyek fennmaradásában is fontos szerepet játszanak.

..... 3. Egy túra során ellátogathatunk egy olyan tisztásra, amely egykor lovagi tornák helyszíne volt. Elmegyünk egy forrás mellett is, amely a Meteor-barlang feltárásánál életét vesztett barlangásznak állít emléket. A terület lakói hajdan a Csapó-forrás vizét használták mosásra, mert vize lágyabb a többi forrásánál.

..... 4. Ez a tanösvény egy ökológiai folyosóban lett kialakítva, amely lehetővé teszi a fajok vándorlását. Madármegfigyelő állomáson vehetünk részt egy madárgyűrűzésen. Fényképezőgépet is vigyünk!

..... 5. Utunk során megismerkedhetünk a mészégető kemencével. A kihűlés után a porózussá vált meszet lovaskocsin szállították a környékbeli falvakba és a távolabbi helyszínekre. De megismerkedhetünk a javasasszonyok tudásával is, az erdő növényeit használták a betegségek kezelésére is. Az ösvény Aggteleket köti össze Domicával, immár határellenőrzés nélkül.

..... 6. A tanösvény állomásainak logója a pöttyös rigótojás, a tanösvényen megismerkedhetünk a pannongyík föld alatti „fészkeivel” és a tavaszi lepkék életmódjával.

..... 7. A tanösvény logója egy ragadozó ízeltlábú, de a tanösvény bejárása során megismerkedhetünk az Aggteleki-karszt erdeinek világával éppúgy, mint a terület vízi világával, mint pl. a pisztráanggal.

..... 8. A tanösvény bejárása során sokféle gazdálkodási móddal ismerkedhetünk meg, pl. erdőművelés, szőlőművelés, szántóföldi gazdálkodás, kaszálórét művelése, de a patakok vizéből kicsapódó édesvízi mészkőből kialakuló mésztufagát, egy mészkőszurdok és egy töbör alján elhelyezkedő víznyelő is kíséri utunkat.

4. feladat — Közösségi közlekedés

8 pont

Írjál négy előnyt és négy hátrányt a közösségi közlekedési eszközök használatával kapcsolatosan!

<i>előny</i>	<i>hátrány</i>
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....
4.....	4.....

5. feladat — Összekevert betűk

2 pont

Milyen szót rejtene az összekevert betűk?

RÓMASZTÁRD

A szlengben milyen közlekedési eszközt hívnak így?

Ajánlott nyomtatott források:

Baross Gábor (szerk.) Az Aggteleki Nemzeti Park - Mezőgazda Kiadó, 1998

Az Aggteleki Nemzeti Park kiadványai

(természetesen az interneten is sok információ megszerezhető...)

<https://anp.hu/>